

TITÚN TĚMPILI KÓ

Esra 4:1-24; 5:1-17; 6:1-22

ĚKQ 429 – FUN AWQŃ QDQ

AKQSORI: “Ě si mura giri gbogbo ęnyin enia ilę na, li OLUWA wi, ki ę si řiřę: nitori emi wà pęlu nyin” (Haggai 2:4).

AwqŃ Ara Samaria

Nigba ti a kó awqŃ Qmọ Israęli ni igbekun lọ si Babiloni, o fere je pe ko ku eniyan ninu awqŃ ilu ati ilę Israęli mó. Qba Assiria si mu awqŃ eniyan lati ilę miiran ati ilu miiran wá lati maa gbé Samaria ti i ře olu-ilu Israęli leyin iyapa ti o wà laarin Israęli ati Juda. AwqŃ eniyan wonyii ni a n pè ni awqŃ ara Samaria.

Qba rò pe yoo mu inu Qlqrun dún bi awqŃ ara Samaria yii ba sin Oluwa Qlqrun awqŃ Ju. A si mu alufaa Ju kan wá si Samaria lati kó awqŃ eniyan wonyii “bi nwqŃ o ti mã bęru Oluwa” (2 AwqŃ Qba 17:28). Nitori naa awqŃ ara Samaria bęru Oluwa řugbqŃ wqŃ n sin oriřa sibę. Nigba ti wqŃ dé Samaria olukuluku wqŃ “ře oriřa tirę” wqŃ si n sin gege bi wqŃ ti maa n ře ni ilę keferi wqŃ tele. AwqŃ ara Samaria ati awqŃ Ju ki i ba ara wqŃ ře qre.

Idena

Nigba ti awqŃ Ju pada si Jerusalemu, wqŃ bęru awqŃ eniyan ti n gbé ni Juda. AwqŃ ara Samaria kiyesi pe awqŃ Ju bęre si i tun Tęmpili kó. A fi ipilę lele, awqŃ Ju si yò ninu iřę ti Oluwa ti ràn wqŃ lqwo lati ře, řugbqŃ awqŃ ara Samaria kan wà ti wqŃ huwa bi qta si awqŃ Ju. WqŃ kò fe ki a mú isin inu tęmpili pada bọ sipo, wqŃ si gbimọ lati di iřę naa lqwo.

Ni akqkq, wqŃ yqda lati “ře iranlqwo,” řugbqŃ ero qkán wqŃ kò dara. AwqŃ ara Samaria wi pe, “awa nře afeři Qlqrun nyin, gege bi ęnyin: awa si nrú ębq si qdq rę.” Qro naa le dabi ęni pe o dara řugbqŃ awqŃ eniyan wonyii ko ře ohun ti wqŃ n sq yii gan an -- irubq si Qlqrun ninu isin tooto. WqŃ kq aba iranlqwo yii. AwqŃ ařaaju awqŃ Ju mó pe Qlqrun n fe ki awqŃ eniyan Rę je eniyan ti a yà. . . . soto . . . kuro lara gbogbo enia ti o wà lori ilę” (Eksodu 33:16). Serubbabeli ati Jeřua wi pe “ki iřę fun awa pęlu ęnyin lati jumq kq ile fun Qlqrun wa.” AwqŃ ara Samaria kò ni ęto tabi idi kan si anfaani lati tún Tęmpili kó.

Ęsun Ěké

AwqŃ miiran ninu awqŃ ara Samaria kò ni iferan atqkanwa fun awqŃ Ju, gege bi iwa wqŃ ti fi hán. Nigba ti a kó fun wqŃ lati ře iranlqwo yii, wqŃ sa gbogbo ipá wqŃ lati ře idiwq fun kikq ile naa. WqŃ mu ki awqŃ Ju ręweři, boya nipa ęru; wqŃ wahala wqŃ, boya nipa řiřę idiwq fun wqŃ lati ri awqŃ ohun elo ti wqŃ n fę. Ni opin gbogbo rę, awqŃ ara Samaria gba awqŃ oludamqran lati kqwe si qba. WqŃ fi iroyin eke ranřę pe awqŃ Ju n kó “qlqte” ilu ati ilu “buburu” nigba ti o ře pe Tęmpili ni wqŃ n kó. WqŃ fi ęjọ wqŃ sun Qba pe awqŃ Ju kó lati san owo-ori, wqŃ si n fe mu gbogbo ilu řote si qba. AwqŃ ara Samaria gbiyanju lati mu ki iroyin naa fi ara hán bi ęni pe fun ire ati qlá qba ni.

Qba gba ęsun eke yii gbq. O ti kà bi awqŃ Ju ti řote si awqŃ alařę ni ilu okeere. Ati pe akoko kan si ti wà ti řolomoni, qba Juda ati Israęli, jqba lori ilę naa, ti awqŃ keferi a si maa san owo ori fun un. Eto ati ileri Qlqrun ni pe awqŃ Ju ni yoo maa řakoso Ilę Mimq yii, řugbqŃ nitori aigboran, a yi eyi pada ni akoko yii fun igba dię; a si n řakoso awqŃ Ju dipo ki wqŃ řakoso awqŃ keferi.

Idojukq Satani

Qba pařę pe ki a da iřę awqŃ Ju duro. AwqŃ ara Samaria “fi ipá pęlu agbara mu wqŃ řiwq.” Fun igba dię, awqŃ Ju řiwq kikq ile naa. AwqŃ eniyan Qlqrun lode-oni ni alatako kan, qta kan ti i ře Satani. Nigba miiran a maa fara hán gege bi eniyan tabi nnkan miiran. Nigba ti a dán Efa wò ninu qgba Edeři, o wá gege bi ejo (Geņesisi 3:1). Kà ninu Ifihan 12:9 nibi ti a ti pe Satani ni “ęjọ lailai ni.” O le fara hán bi “angęli imqlę” (2 Kqrinti 11:14). Ninu Johannu 8:44, a tqka si Satani gege bi “eke” ati baba eke. Satani je “olufisun awqŃ arakunrin wa” (Ifihan 12:10). Oun a maa gbiyanju ni qna pupq lati bori awqŃ eniyan Qlqrun nitori qta wqŃ ni i ře. A maa lo awqŃ ęlomiran lati di iřę Oluwa lqwo, gege bi o ti lo awqŃ ara Samaria.

A sọ fun wa pe ki a “kọ oju ija si . . . Eṣu, on o si sá . . . “ (Jakọbu 4:7). Ọlọrun ni aabo kan fun awọn eniyan Rẹ. O sọ fun wa pe: “E gbe gbogbo ihamọra Ọlọrun wò, ki ẹnyin ki o le kọ oju ija si arekereke Eṣu” (Efesu 6:11). Bi a ba n kiyesara ti a si kún fun adura, ota ki yoo le še idiwọ pupọ fun iṣe Ọlọrun. Bi a si ti n gbẹkẹle Ọlọrun, ti a si n še ipa ti wa, a o bori Satani.

Imulọkanle

Oju Ọlọrun wà lara awọn eniyan Rẹ ati iṣe wọn. O lo wolii Haggai ati Sekariah lati mu awọn eniyan naa lọkan le lati tun berẹ iṣe ile-kikọ naa. Wọn gba wọn niyanju, wọn si mu wọn lọkan le pẹlu orọ OLUWA. Haggai wi pe, ẹ si mura giri gbogbo ẹnyin enia ile naa, li OLUWA wi, ki ẹ si ṣiṣe: nitori emi wà pẹlu nyin, li OLUWA awọn omo-ogun wi” (Haggai 2:4). Nitori eyi awọn aṣaaju wọn, Serubabeli ati Jesua, si tun berẹ si kọ ile naa.

Ọlọrun ni oṣọṣọ ileri iyanu ninu Bibeli. A maa rán imulọkanle si awọn eniyan Rẹ nipasẹ awọn alufaa Rẹ, awọn akorin Rẹ, ati Ọrọ Rẹ. Apeere kan wà fun wa ninu Bibeli: “Dafidi si banujẹ gidigidi. . . ṣugbọn Dafidi mu ara rẹ li ọkàn le ninu OLUWA Ọlọrun rẹ” (1 Samuẹli 30:6).

Wọn tun kọ iwe miiran si ọba, pe awọn Ju n tun Tẹmpili kọ ni Jerusalemu nipa aṣe Kirusi. Wọn damoran pe ki ọba yẹ awọn iwe akọsilẹ wò, lati mọ bi otitọ ba ni orọ wọn. A ṣe bẹ, ati ninu “ile ti a ko iwe jọ si” (bi ile ti a to oṣọ iwe yi si fun kika) ni a ri ninu iwe iranti aṣe ọba Kirusi: “Ki a kọ ile na” ati” pe ki a si ṣe inawo rẹ lati inu ile ọba wá,” Eyi si ni esi ti awọn ara Samaria ri gbà. “E jọ iṣe ile Ọlọrun yi lọwọ.” Ati pẹlu pe ohunkohun ti awọn Ju ba n fẹ gẹgẹ bi ohun elo ati fun irubọ ni ki a fifun wọn lati inu iṣura ọba.

A Pari Rẹ

Bi o tilẹ jẹ pe iṣe ile-kikọ naa duro fun igba diẹ nipasẹ ota, lai pẹ titi, Oluwa sọ gbogbo idiwọ naa di asán. Awọn Ju ri imulọkanle ati ohun elo gbà, “a si pari ile yi.” Wo o bi o ti dara to nigba ti a pari iṣe ile Oluwa yi! Yoo jẹ ohun iyanu, bakan naa, nigba ti a ba pari iṣe wa fun Oluwa.

A ri apeere awọn miiran ninu Bibeli ti wọn pari iṣe wọn fun Oluwa. Jesu wi fun Baba Rẹ pe, “Emi ti pari iṣe ti iwọ fifun mi lati ṣe” (Johannu 17:4). Nigba ti igbesi-ayé Paulu n lọ si opin, o wi bayii pe, “Emi ti jà ija rere, emi ti pari ire-ije mi, emi ti pa igbagbó mó” (2 Timoteu 4:7). Bi a ba gbẹkẹle Ọlọrun, ti a si gbọran si aṣe Rẹ, a le pari iṣe wa nihin daradara. Pẹlu iranlọwọ Ọlọrun ko tọ ki ẹnikẹni kuna.

Isin Tẹmpili

Nikeyin akoko iyasimimọ Tẹmpili dé. Wo bi ajoyọ naa ti pọ to! Olukuluku ati ohun gbogbo ni o wà ni eto. A ṣe ohun gbogbo gẹgẹ bi Ofin. Oṣọṣọ eran ni a pa gẹgẹ bi irubọ si Ọlọrun, bi o tilẹ jẹ pe ko to ti akoko ti Sọlomoni ṣe iyasimimọ Tẹmpili ekinni. Ọlọrun gbà wọn gẹgẹ bi O ti n gba ifararubọ lode oni. Wọn ṣe ẹbọ ẹṣe, pẹlu: obukọ mejila, ọkan fun ẹya kọọkan. Bayii ni a tun berẹ isin inu Tẹmpili.

Awọn eniyan naa si ni anfaani lati pa awọn ajọ ti Ọlọrun ti pa ni aṣe fun wọn mó. Bi o ti jẹ pe a kò gba wọn laye lati ṣe irubọ nibikibi bi ko ṣe ninu Tẹmpili, wọn ko le ṣe irubọ ni gbogbo ọdun wọn ni wọn wà ni igbekun. Akọsilẹ ikeyin nipa pipa ti awọn Israẹli pa irekoja mó jẹ ni akoko ijọba Josiah. (2 Kronika 35:1), boya ni iwọn oṣọrun ọdun ṣeyin si akoko yii. Wo o bi inu wọn ti dun to nigba ti wọn ni anfaani lati gbọran si aṣe Ọlọrun ti wọn si le sin In gẹgẹ bi ilana Rẹ. “OLUWA ti mu wọn yò”, bi o ti n ri lode oni nigba ti awọn eniyan bá gbọran si aṣe Oluwa ati apeere Rẹ. Oun ti ṣeleri, “Bi ẹnyin ba mọ nkan wọnyi, alabukun-fun ni nyin, bi ẹnyin ba nṣe wọn” (Johannu 13:17).

AWỌN IBEERE

- 1 Awọn wo ni ara Samaria?
- 2 Ki ni ṣe ti a kò fun wọn laye lati ṣe iranlọwọ ninu kikọ Tẹmpili?
- 3 Dipo ti wọn i ba fi ṣe iranlọwọ ninu kikọ ile naa, ki ni awọn eniyan ile naa ṣe?
- 4 Ki ni ṣe ti a kowe si ọba?
- 5 Ki ni ṣe ti awọn Omo Israẹli dawọ iṣe kikọ Tẹmpili duro?
- 6 Darukọ wolii Ọlọrun meji ti wọn wà ni akoko yii?

- 7 Bawo ni oḅa Dariusi ti ṣe ṣe iranlọwọ nipa kikọ Tẹmpili?
- 8 Ki ni ṣe ti awọn Ọmọ Israẹli n pa Aḵọ irekoja mọ?